

АНАЛІЗ РИНКУ АУДИТОРСЬКИХ ПОСЛУГ В УКРАЇНІ

Студ. Артем'єва А.О.

Наук. керівник доц. Подольна В.В.

Київський національний університет технологій та дизайну

За останнє десятиліття аудиторська діяльність в Україні мала активний розвиток. На сьогодні, ця діяльність представлена широким спектром професійних послуг, основною з яких, безумовно, є аудит – перевірка даних бухгалтерського обліку і показників фінансової звітності суб'єкта господарювання з метою висловлення незалежної думки аудитора про її достовірність в усіх суттєвих аспектах та відповідність вимогам чинних нормативно-правових документів або інших правил згідно із вимогами користувачів.

Таким чином, відмінною рисою аудиторського ринку є чітке визначення виду та змісту основної послуги, єдиної для всіх учасників цього ринку. Такою послугою є аудиторська перевірка, яка проводиться у відповідності з існуючими нормами, прийнятими на державному рівні. Відповідно до зазначеного варто відмітити, що аудиторські компанії можуть конкурувати між собою лише за такими напрямками:

- за якістю аудиторських перевірок (яка залежить від досвіду і кваліфікації аудиторів);
- за вартістю послуги (яка визначається переважно індивідуально, та може коригуватися лише відповідно до ціни конкурентів);
- за можливістю надання допоміжних послуг.

Ринок аудиторських послуг в Україні має свої особливості, що обумовлено в значній мірі загальними тенденціями розвитку країни. Так, по-перше, це нерівномірність розподілу кількості аудиторських фірм та аудиторів за регіонами. Так, найбільша кількість аудиторських фірм представлена в м. Києві, Харківській, Дніпропетровській областях, найменша – в Чернівецькій, Тернопільській, Волинській областях. Аналогічно виглядає і розподіл по регіонах обсягу наданих послуг у вартісному виразі. Щодо вартості аудиторських послуг, то найвищою вона була у м. Києві та Київській області – в середньому 43,9 тис. грн. за одне замовлення, найнижчою – у Рівненській та Волинській області – 3,0 та 4,9 тис. грн. відповідно. По-друге, у зв'язку із розширенням в Україні ринків послуг та збільшенням кількості діючих на них суб'єктів підприємницької діяльності, переважна більшість клієнтів аудиторських фірм представлена саме підприємствами невинробничої сфери. По-третє, на відміну від світових тенденцій відокремлення консалтингових послуг від аудиторських у вітчизняних аудиторських фірмах вони тісно поєднані. Більше того, консалтингові послуги становлять близько половини загального обсягу наданих аудиторськими фірмами послуг. Причиною цього є, з одного боку, бажання утримати клієнта різноманітністю послуг, що надаються, шукаючи альтернативні джерела доходів, а з другого, бажанням клієнта отримувати від аудиторської фірми не одну, а комплекс послуг. По-четверте, ринок аудиторських послуг в Україні не одноманітний і характеризується значним розшаруванням учасників. Близько 60% його обсягу належить провідним аудиторським фірмам, оборот яких складає більше одного мільйона гривень на рік. Таких компаній в Україні близько п'ятдесяти, однак це лише невелика частка (біля 10%) в загальній кількості суб'єктів аудиторської діяльності. При цьому варто зазначити, що найбільша частка ринку належить міжнародним аудиторським компаніям «Великої четвірки», які обслуговують близько 44 % загального обсягу ринку. Таким чином, варто зазначити, що ринок аудиторських послуг України має тенденцію до розвитку, але обумовлений специфічними рисами, які впливають на структуру даного ринку та передбачають державне регулювання цієї діяльності.